

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

Forslaget under § 2, nr. 9, om tantieme-beregningen indeholder en tydeliggørelse af de gældende bestemmelser for det første derved, at det ved den foreslåede ændring slås fast, at udgiften til skatter også ved tantiemeberegningen betragtes som en drifts-udgift, som altså må fradrages, før tantieme kan beregnes, og for det andet derved, at det efter den ændrede formulering vil være klart, at det overskudsbeløb, hvoraf tantiemen kan udredes, også omfatter eventuelle overførsler fra tidligere regnskabsår.

Som det sidste, men ikke mindst betydningsfulde punkt foreslås det i forslaget § 2, nr. 10, 11 og 12, at indføje visse nye bestemmelser i loven med det formål at modvirke omgåelse af lovens regler om stiftelse af aktieselskaber ved køb af aktierne i „tomme aktieselskaber“.

Det forhold, at der ikke består nogen pligt til at opløse et selskab, der har tabt sin aktiekapital og ved en underhåndslikvidation har realiseret sine aktiver, kan give anledning til misbrug af forskellig art, navnlig derved, at det ved køb af aktierne i et sådant „tomt aktieselskab“ og genoptagelse af den tidligere eller en ny virksomhed inden for de gamle rammer er muligt at omgå reglerne om stiftelse af aktieselskaber, der blandt andet har til formål at sikre, at den registrerede aktiekapital er til stede, når virksomheden påbegyndes. Aktieselskabsregisteret vil sædvanligvis ikke have mulighed for at fastslå en sådan omgåelseshensigt med en så høj grad af sikkerhed, at registreringen af anmeldte bestyrelsesskifter, navneændringer og formålsændringer kan nægtes.

Under overvejelserne i handelsministeriet har vi prøvet, om det var muligt at formulere en regel, der mere direkte tog sigte på at ramme køb og salg af aktierne i „tomme aktieselskaber“. Det er dog ikke lykkedes at finde en tilfredsstillende løsning af spørgsmålet ad denne vej, og jeg kan oplyse, at tilsvarende forsøg også har måttet opgives i andre lande, hvor man har stået over for det samme problem. I Schweiz har lovgivningsmagten således opgivet at fastsætte særlige forskrifter om „tomme aktieselskaber“ med den begrundelse, at en eventuel formulering i lovsform måtte befrygtes enten at åbne vejen for nye omgåelsesformer eller

også at gå længere end tilsigtet ved også at ramme uangribelige transaktioner.

Vanskelighederne ved at etablere et effektivt værn mod misbrug af „tomme aktieselskaber“ beror tillige på det forhold, at der — som det vil være bekendt — ikke af aktieselskabsregisteret føres et egentligt tilsyn med de bestående aktieselskaber. Aktieselskabsloven bygger på et publicitetsprincip og hjemler ikke registeret adgang til at udøve kontrol med tilstedeværelsen af selskabernes værdier. Aktieselskabsregisteret er ikke således som bank-, sparekasse- og forsikrings-tilsynene noget kontrolorgan.

Det forslag, der er blevet resultatet af de indgående overvejelser — den foreslåede nye § 59 a — er i princippet i overensstemmelse med tilsvarende svenske regler — uden dog at være så vidtgående eller komplicerede — og ligger på linje med den særlige bestemmelse for banker i banklovens § 16. En bestemmelse af denne art — hvorefter et selskab, der har lidt tab af et vist betydeligt omfang, stilles over for valget mellem en rekonstruktion af selskabet eller at træde i likvidation — vil utvivlsomt bidrage til, at interessen i at overtage „tomme aktieselskaber“ vil formindskes. Om tabsgrænsen skal være $\frac{2}{3}$ af aktiekapitalen kan diskuteres, men vi har i forslaget på dette punkt fulgt de svenske bestemmelser. For bankers vedkommende foreskriver banklovens § 16 en rekonstruktion allerede, når halvdelen af aktiekapitalen er tabt, men det forekommer også naturligt at stille strengere krav til banker end til almindelige aktieselskaber.

Efter forslaget skal bestyrelsen, når årsregnskabet viser, at $\frac{2}{3}$ eller mere af aktiekapitalen er tabt, indkalde generalforsamlingen og over for aktionærerne gøre rede for selskabets økonomiske stilling. Der er ikke foreskrevet nogen frist for denne indkaldelse, men årsregnskabet skal jo forelægges på den ordinære generalforsamling, og denne skal efter loven afholdes senest 6 måneder efter regnskabårets udløb.

Fremgangsmåden for den foreskrevne sanering af selskabet er nærmere angivet i forslaget og i de dertil knyttede bemærkninger. Det vil heraf fremgå, at selskabets ledelse i første række skal drage omsorg for, at underskuddet bringes ud af verden ved nedskrivning af aktiekapitalen til det